

ZEIN ZAILA DEN SEMEA IZATEA

Xabier Oianguren Asua

Gernika-Lumo

Bai, zein zaila den semea izatea! Batez ere zure arreba gogaikarri nagusiak 16 urte baditu, zure aita futboleko besterik pentsatzen ez duen gizon bat bada, eta zure ama denbora guztian aginduak ematen dagoen garbitasunaren “maniatiko” bat bada.

Egia da, aurkezpenak egitea ahaztu zait! Ni Gorka naiz, Gorka Garai. Hamabi urte ditut eta DBH leian nago ikasten. Nire familia eta ni, betidanik Gernikan bizi gara, nahiz eta nire lagunek 5 urte nituela Martetik ekarri nindutela esan. Arraroa naizela diote eta horregatik, nire lagun Andonik izan ezik, denek ez ikusiarena egiten didate. Andoni ni baino urte bat gazteagoa da eta nire gelan dago, eta ez, ez da errepikatu dudalako baizik eta Andoni, bigarren mailatik, zuzenean, laugarren mailara igo zutelako. Bai, berari ere, niri bezala, arraroa dela esaten die. Terek, andereñoak, esaten duenez inbidiagatik da, nik Andoniren kasuan ulertzen dut inbidiagatik izatea, baina nirean... uste dut Andoniren laguna naizelako dela, baina ez nago ziur. Niri Laura gustatzen zait, ni

baino urte bat zaharragoa den neska bat, eta gauza da Laura Andoniren arreba dela, beraz, teoriiaz gauza errazagoa izan beharko litzateke, baina ez da hala. Laura, beste mutil batekin baitago, eta zoritxarrez mutil hori institutuko matoia da, Roke Ruiz, eta Laurarengana hurbiltzen diren guztiei itzelezko jipoia ematen die. Ikusten duzue, beraz, zein zaila den nire bizitza etxetik kanpo, baina oraindik txaragoa nire etxeko bizitza da. Esaten dutenez, umeak zikoinek ekartzen dituzte (nahiz eta jada badakidan ez dela horrela), ba, beno, horrela izango balitz nire etxera ekarri ninduen zikoinari burua tokitik aterako nioke. Etxeko gogaikarriena nire arreba nagusia da, Izaro. 16 urte ditu eta onena eta ederrena dela pentsatzen du, ni ezertarako balio ez duen zakar bat izango banintz bezala tratatzen nau. Etxeko erregina dela uste du. Baina berak ere badauki, benetako etxeko agintaria ama dela. Amak, nik uste, edozein lehoi menperatuko luke. Oso gogaikarria da egun guztia dago “Gorka egin hau, Gorka egin bestea, Gorka garbitu eskuak...” beti aginduak ematen, benetan gogaikarria da. Gainera, garbitasunarekin “mania” bat du, egun guztia gauzak garbitzen ematen du. Eta beste alde batetik, aita dago. Aita lanean ez badago, egun guztia irratia entzuten, egunkaria irakurtzen eta telebista ikusten ematen du, bere seme-alabengatik arduratzen ez den dioxosozko futbolearen besterik pentsatzen ez duen aita horietako bat da.

Nire bizitza pelikuletakoa bezalakoa da, bartzuetan sinetsi ezinezko gauzak gertatzen dira eta

beste batzuetan betiko gauza berdin-berdinak.
Hau bai hau!

Matematika eta futbola.

Begiak ireki nituen, 9:10 ziren! Berandu nindon klasera! Gaur ostirala zen eta notak emango zizkiguten! Berehala altxatu nintzen eta abiadan jantzi korrika institutura abiatzeko. Iritsi nintzenean 9:35 ziren. Maisuaren sermoia jaso ondoren nire tokian eseri nintzen. Orduan iritsi nintzen notak jasotzeko, orduan atera baitzituen bere karpeta zaharretik. Zer atera genuen ikusteko eman zizkigun. Espero nuenez, nota onak izan ziren, matematikakoa izan ezik, 4'9 atera nuen, GUTXI!!. "Beti berdin", pentsatu nuen. Egia esan, aurreko bi ebaluaketetan ere nota bera atera nuen, nik uste dut Gontzalek, matematikako maisuak, mania didala. Eta badakit zergatik den, nire aitak, LORAK gas enpresan egiten du lan, bertako kobratzailea da eta horra hor arrazoia. Behin Gontzal maisua denbora asko gasa ordaindu gabe egon zen, eta, beraz, nire aita joan zitzaion etxera kobratzera. Baina ni, bestalde, matematikan nahiko txarra naizela esan daiteke. Baina gutxienez 5 bat merezi dut, nik uste. Oraingoan topera ahalegindu bainaiz, aurrekoetan gertatu zitzaidana berriz ez gertatzeko asmotan; etxera iritsi eta amak Gabonetako opor-egun guztietan, goizero hamar matematikako ariketa egitera behartu ninduen. Hori bai sufrimendua!! Ba, beno, uda guztia mate

egitera. Notak papertxo batean apuntatu nituen ebaluazioro bezala, jolas orduan Andonirenekin konparatzeko. Notak batu zizkiguten gero arratsaldean berriz emateko, oraingoan etxera eramateko. Jolas orduan Andonirenekin konparatu nituen, pentsatu bezala, kristoren diferentzia zegoen. Azkenean, gero eta tristeago jartzen ninduen hark: mate ez nuen gainditu, etxean erori behar zitzaidana eta oraindik gutxi izango balitz bezala, gehiago deprimitzeko, ikastun baten notekin konparatu. Institutuko gainontzeko eguna normala izan zen. Notak eman zizkiguten azken klasean, eta ni etxerantz abiatu nintzen astiro-astiro, amak matematika suspenditu nuela ez enteratzeko plan bat asmatzeko asmotan. Eta hauxe otu zitzaidan: nik, motxilan ematen ahazten zaizkidan ohar mordo bat daukat, Andonik dioenez “kolekzionatu” egiten ditut. Ba, beno, gauza zen ohartxo horietako batetik, bost zenbakia ebaki eta kontu handiz 4'5en gainean itsatsi, eta hala egin nuen; badakit ez dela hain ideia ona, baina otu zitzaidan bakarra izan zen. Etxeko atea jo nuen, eta ireki zidan ama, ez zen izan betiko ama, hark zuen kopeta ilunak, lehoinabarrak ere ikaratuko zituen. Sartu nintzen eta ez zidan ez “kaixo” ez “nola ikastolan?” ez ezer esan, esan zidan bakarra izan zen: “Gorka, jakin dagizun, gaur ezkatza garbitzeko ez dudala denborarik izan, eta oso-oso haserre nagoela”. Hori seinale txarra zen bai berarentzat eta bai niretzat, mateko gutxia erakutsiko banio, oraindik haserreago jarriko zen eta, niretzako haserre, benetan

izango zena, (hilgarria) baino mila aldiz txarragoa izango zela. Baina nire plan miresgarriari esker ez zen halakorik gertatuko, edo hori uste nuen nik behintzat... Eskua luzatu zidan, biok genekien zer nahi zuen esan horrek (notak, mesedez). Zegoen umorean ez nekien, eman edo, ez eman. “Eman notak!” esan zidan azkenean. Eskuak darr-r-darr-ka nituen. Notak luzatu nizkion. Izerdi patsetan nengoan, sinetsiko zuen ala ez pentsatzen. Ireki zuen sobrea, atera zituen notak, tentsio handiko momentua zen... Ez zuen ezer esan.

Ikusten geratu zen... “zorionak seme!” esan zidan, eta musu bat eman zidan masailean, sinetsi egin zuen! Baina, “zorionak seme” esan zuen berriz, orduan banekien zerbait gaizki zihoala, bere aurpegia eraldatzen hasi zen-eta. “Zorionak ia sinetsarazi egin nauzulako, baina, badakit 4,9 atera duzula, eguerdian zure irakaslearekin topo egin baitut...” Orduan, albo batetik, magia izango balitz bezala, erratza atera zuen eta etxe guztitik nire atzetik zebilen. Hura zoramena!

Afaltzen geunden Izaro, ama eta ni. Ama haserre zegoen. Aita partidua ikusten zegoen beti bezala beheko tabernan, mahaiak eta aulkiak ateratzen zituzten eta noski telebista eta kale erdian partidua ikusten egoten ziren, han denak, hipnotizaturik egongo balira bezala. Bat-batean, antza, “Athletic-ek” gola sartu zuen, haiek ziren zaratak, suziriak, oihuak; ama orduan golpez altxatu zen, galdara handi bat hartu zuen, ur hotz-hotzez bete, eta bal-koitik behera bota zuen. “Ea behingoz isiltzen

badira” esan zuen. Pozez betetako oihuak orain, sufrimenduzko oihuak bilakatu ziren. Izaro bere gelara joan zen afaldu ostean, ni bertan geratu nintzen oraindik postrea jaten. Partidua bukatu zen ordurako. Bat-batean, aita sartu zen, erdi mozkor, eskuan botila batekin. Berehala, amaren begien aurrean, botila lurrera erori zitzaion, lur guztia zikin-zikin zegoen kristalez betea, eta gargaardoaz gainezka. Amari ia atake batek eman zion (badakizue, garbitasunaren maniatiko bat da, dena garbi egon behar da). Eta nahiko haserretuta ez bazegoen, oraindik gehiago haserretu zen, jada ezin izan zuen haserreari eutsi, eta dena aitarengan deskargatu zuen. Ama animalia basati bat bilakatu zen, eskoba hartu zuen, eta gainontzekoa... Beno ni ohean nengoen, egia esan etxe honetan futbola gorroto dugu, aitak izan ezik. Hurrengo goizean berriz denok lagunak ginen.

Planak eta planak

Zapatua zen hurrengo eguna. Esan dudan bezala, hurrengo goizean berriz ere denok lagunak ginen. Aurreko egunekoak denok ahaztua geneukan. Goiza, amaren aginduz, lanak egiten pasatu nuen, bai, goiz guztia. Nire ustez irakasle guztiak bateratu beharko lirateke zein lan bidali pentsatzeko, gu kexatu egiten baikara ditugun lanengatik. Orduan eurek esaten dute: “Hau oso erraza da hogei minututan eginda daukazue”, baina bakoitzak hori esaten badu, irakasgai bakoitzean, ba,

hogei, gehi hogei, gehi hogei, gehi hogei... Beno berdin dio. Arratsaldean, zapatu guztietan bezala, Andonirekin geratu nintzen, San Kristobal plazako gozoki denda aurrean. Bertan elkartzen dira gure adin inguruko guztiak. Beste umeengadik eguneroko irainak jaso ondoren (badakizue, arraroak garela esaten dute). Buelta bat ematera abiatu ginen. Bat-batean, Roman eta bere koadrila agertu ziren (gure gelako “guay-ak”). Baina zertarako, eta laguntza eskatzeko! Romani ere niri bezala Laura gustatzen zaio. Gauza zen guk plan bat egitea Roke Lauragandik banatzeko eta Romanek bere bihotza irabazteko. Ordainetan hilabete batean ez ziguten ezer txarrik esango. Guk pozarren onartu genuen, nahiz eta niri ez egin grazia askorik Roman Laurarekin egoteak. Andoni eta ni plana prestatzen geunden. Andoni alboan izanik erraza izan zen plan on bat burutzea. Azkenean ideia bat otu zitzaidan, azkenean Lauraren bihotza neuk irabazteko ideia Andoniri aurkeztu nion eta berak onartu egin zuen, merezia zuela esan zuen egiten digunagatik. Gauza zen Romanek Laura eta Roke batera paseatzen Rokeri atzetik baloiaz gogor ematea lurrera erori zedin eta lurrean zegoela pastel bat aurpegira botatzea, suposatzen zen hala Laura barrez hasiko zela eta Romanekin geratuko zela, eta hori esan genion Romani, baina hori ez zen benetako plana zeren guk bagenekien Laura ez zela horrelako neska bat, orduan ezkutuko planaren zatia, hauxe zen: Romanek tarta botatzerakoan Laura ikaratu egingo zen eta momentu hartan ni

heroi bat izango banintz sartzea eta Romani tarta bat botatzea. Horrela Laura pozik jarriko zen eta konkistatu egingo nuen. Eta hala egin genuen, han agertu nintzen ni, heroi bat izango banintz bezala, eta Romani tarta bota nion; Laurak hori ikustean Roman pastel batekin aurpegian pailazoan espetakulu bat izango bailitzan, barre egin zuen. Orduan nik, Rokeri eskua luzatu nion altxatzen laguntzeko eta aurpegia garbitzeko trapu bat eman nion. Biek pozik eskerrak eman zizkidaten eta Laura nigana hurbildu eta musu goxo bat eman zidan masailean. Momentu hartan zeruan izango banintz bezala sentitu nintzen. Biak eskua emanda urrunean desagertu ziren. Ez zen pentsatu bezala irten dena, baina hasiera on bat zen, gutxienez... Roman haserre korrika joan zen eta ni Andonirengana joan nintzen, dena ondo irten zen.

Etxera iritsi nintzenean gurasoak jantzita zuden. Ahaztua neukan zapatua zena! Eta oraingoan ere larunbat gau guztietan bezala, gurasoak lagunekin zihoazen, eta ni neure ahizpa gaiztoarekin geratu behar izan nintzen, eta nola ez, zapaturu bezala oraingoan ere gurasoak enteratu gabe bere mutil lagun bat ekarriko zuen. Arraroa zen astero mutil desberdin bat ekartzen zuela etxera, baina denak ziren berdinak, denekin txarto konpontzen nintzen. Pentsatzen zuten nire gurasoak zirela eta ni euren zerbitzaria nintzela. Gorroto nituen zapatu gauak! Baina oraingoan desberdina izan zen, amaren atzetik Andoni irten zen, gaua gure etxean eman behar zuen, bere gurasoak ospitalera joan

baitziren bere amona gaixo baitago eta zaintzera. Gurasoak joan egin ziren, eta handik pixka batera Izaro bere mutilaren bila joan zen. Etorri bitartean Andoniri zapatu gauetako amets gaiztoa kontatu nion, eta gurasoak, goizeko bostetaraino ez direla etortzen. Beraz, berriz ere plan bat prestatu genuen: bi edalontzitan limonada bota genuen eta gero amaren lo egiteko hauts pote guztia hustu genuen bertan. Normalean Izaro etxera mutilarekin heltzean, bi baso bete limonada eskatzen baitizkit. Etorri ziren eta beti bezala bi edalontzi bete limonada eskatu zizkidan, Andonik edalontzi bat eta nik bestea hartu genituen. Eta beraiei eman genizkien. Edan eta biak segituan lurrera erori ziren, lo ziplo. Andonik hanketatik eta nik eskueetatik, Izaroren gelara eraman genituen banan-banan. Libratu ginen beraiengandik. Eta gau guztia bideojokoetara jolasten pasatu genuen, noski, bostak laurden gutxiagotara arte.

Hura bai hura egun zoroa!!